

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

RAQAMLI RESURLAR ASOSIDA QO'SHIQ O'RGATISHNING AFZALLIKLARI

To'liqinboyeva Marjona

Andijon davlat pedagogikasi institut ijtimoiy-amaliy fanlar fakulteti talabasi

Raimova Dilfuza

*Andijon davlat pedagogikasi intituti ijtimoiy-amaliy fanlar fakulteti professor-
o'qituvchisi*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada zamonaviy ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalardan foydalanishning, xususan, qo'shiq o'rgatish yo'nalishidagi afzalliklari yoritilgan. Raqamli resurslarning musiqa ta'limida tutgan o'rni ortib borayotgani bois, ulardan samarali foydalanish o'quvchilarning musiqiy bilim va ko'nikmalarini shakllantirishda muhim omil sifatida ko'riladi. Maqolada raqamli platformalar, mobil ilovalar, karaoke dasturlari, virtual musiqiy asboblari, interaktiv notalash tizimlari kabi vositalarning qo'shiq o'rgatish jarayoniga ta'siri tahlil qilingan. Raqamli resurslar o'quvchilarga mustaqil o'rganish imkonini yaratadi, ularda tinglash, takrorlash, solishtirish va tahlil qilish kabi malakalarni rivojlantiradi. Shuningdek, qo'shiqlarni vizual ko'rishda ko'rsatish, audio va video materiallar bilan ishlash o'quvchilarning musiqani chuqurroq anglashiga yordam beradi. Interaktiv metodlar orqali o'quvchilarning darsga qiziqishi ortadi, motivatsiyasi kuchayadi va ijrochilik malakalari shakllanadi. Maqolada shuningdek, raqamli resurslardan foydalanishda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan qiyinchiliklar — texnik ta'minot yetishmasligi, internetga bog'liqlik, o'qituvchilarning raqamli savodxonligi kabi omillar ham ko'rib chiqilgan. Shunga qaramay, raqamli texnologiyalar musiqa ta'limini zamonaviylashtirish, dars samaradorligini oshirish, o'quvchilar bilan individual ishlash imkoniyatini kengaytirish kabi bir qator yuksak afzalliklarga ega ekani ta'kidlanadi. Umuman olganda, maqola raqamli resurslar asosida qo'shiq o'rgatishning o'quvchilarda ijodkorlik, musiqiy did, vokal ko'nikmalari va mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirishdagi o'rni va samaradorligini asoslab beradi.*

Kalit so'zlar: *raqamli texnologiyalar, qo'shiq o'rgatish, resurslar, musiqa ta'limi, musiqiy asar.*

Аннотация: *В данной статье рассматривается использование технологий в современном образовании в направлении написания песен. Поскольку цифровые ресурсы играют все более важную роль в музыкальном образовании, их эффективное внедрение показано как важный фактор сохранения и развития музыкальных знаний. В статье анализируется влияние компьютерных платформ, мобильных приложений, караоке-программ, виртуальных музыкальных загрузок, интерактивных систем нотной записи на процесс написания песен. Цифровые ресурсы предоставляют учащимся элементы самостоятельного обучения, в ходе которого они развивают такие навыки, как слушание, повторение, сравнение и анализ. Визуальная*

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

презентация песен, работа с аудио- и видеоматериалами помогают учащимся глубже понимать музыку. Благодаря интерактивным методам повышается рабочая нагрузка учащихся, увеличивается мотивация и формируются исполнительские навыки. В статье рассматриваются продукты, которые могут быть согласованы при предоставлении ресурсов – производство технического оборудования, доступ в Интернет и качественная грамотность учителей. Соответственно, выделяется ряд преимуществ компьютерных технологий высокого уровня в модернизации образования, преимуществ уроков высокого уровня и улучшения индивидуальной работы с учащимися. Цифровые ресурсы предоставляют учащимся элементы самостоятельного обучения, в котором они развивают такие навыки, как слушание, повторение, сравнение и анализ. В целом, статья обосновывает роль и организацию обучения пению на основе ресурсов в развитии творческого вкуса, вокального исполнения и самостоятельности у учащихся.

Ключевые слова: *цифровые технологии, обучение пению, ресурсы, музыкальное образование, музыкальная работа.*

Abstract: *This article discusses the use of technology in modern education, in the direction of songwriting. As digital resources are increasingly playing a role in music education, their effective implementation is shown as an important factor in preserving musical knowledge and development. The article analyzes the impact of computer platforms, mobile applications, karaoke programs, virtual music downloads, interactive notation systems on the process of songwriting. Digital resources provide students with elements of independent learning, in which they develop skills such as listening, repeating, comparing and analyzing. , visual presentation of songs, working with audio and video materials help students to understand music more deeply. Through interactive methods, students' workload increases, motivation increases, and performance skills are formed. The article considers the products that can be agreed upon in the delivery of resources from resources - production of technical equipment, Internet access, and high-quality literacy of teachers. Accordingly, it highlights a number of high-level advantages of computer technologies in the modernization of education, high-level advantages of lessons, and improvement of individual work with students. In general, the article justifies the role and organization of teaching singing based on resources in the development of creative taste, vocal performance, and independent production in students.*

Keywords: *digital technologies, teaching singing, resources, music education, musical work.*

Kirish

Raqamli texnologiyalar bugungi kunda ta'lim jarayonining ajralmas qismiga aylangan. Musiqa ta'limi sohasida ham raqamli vositalarning foydalanilishi o'quvchilarning musiqa madaniyati va ijrochilik qobiliyatlarini rivojlantirishda yangi imkoniyatlarni taqdim etadi. Ayniqsa, qo'shiq o'rgatish jarayonida raqamli resurslar o'zining samaradorligi va

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

ta'sirchanligi bilan ajralib turadi. Ushbu maqolada, raqamli vositalar yordamida qo'shiq o'rgatishning afzalliklari, uning o'quvchilarga va o'qituvchilarga taqdim etadigan imkoniyatlari ko'rib chiqiladi.

1. Raqamli Resurslarning Turlari va Ularning Qo'shiq O'rgatishdagi O'rni

Multimedia dasturlari (YouTube, SoundCloud, Spotify kabi platformalar orqali qo'shiqlarni tinglash va o'rganish)

Mobil ilovalar (Karaoke ilovalari, musiqa notalari dasturlari, ovozli yozuvlar uchun ilovalar) Virtual musiqiy asboblari (Pianino, gitara kabi musiqiy asboblari uchun raqamli dasturlar)

Musiqa ta'limi platformalari (Musicoach, Yousician, Simply Piano kabi o'quv platformalari) Bu vositalar o'quvchilarga qo'shiqni o'rganishda yordamlashadi, o'qituvchilarga esa darsni interaktiv va ko'p qirrali qilishda yordam beradi. Raqamli Resurslarning Afzalliklari

a) O'quvchilarning Mustaqil O'rganish Qobiliyatini Rivojlantirish Raqamli vositalar o'quvchilarga qo'shiqni o'z vaqtida, o'zlarining individual sur'ati bilan o'rganish imkonini beradi. Ular qo'shiqlarni qayta-qayta tinglab, ovozini to'g'rilash va xatolarni tuzatish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu mustaqil o'rganish jarayonini rivojlantiradi va o'quvchilarga o'z qobiliyatlarini yaxshilash imkoniyatini beradi. b) Interaktiv Yondashuv va Motivatsiya Raqamli resurslar qo'shiq o'rgatish jarayoniga interaktivlikni olib kiradi. O'quvchilar turli ilovalar orqali ovozli tahlil qilish, noto'g'ri ijrolarni aniqlash va to'g'rilash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Karaoke dasturlari, masalan, o'quvchilarga to'g'ri ritm va intonatsiya bilan qo'shiq ijro etishni o'rgatishda samarali bo'lishi mumkin. c) Ta'lim jarayonining Vizualizatsiyasi Raqamli resurslar yordamida o'qituvchi qo'shiqni faqat eshitish emas, balki ko'rish imkoniyatini ham taqdim etadi. Misol uchun, musiqa notalari, ritmik tuzilma va vokal texnikalarini vizual tarzda ko'rsatish imkoniyati mavjud. Bu o'quvchilarga musiqa asarini yaxshiroq tushunish va o'zlashtirishga yordam beradi.

d) Zamonaviy Pedagogik Texnologiyalarni Qo'llash

Raqamli vositalar yordamida musiqa darslarida pedagogik texnologiyalarni joriy qilish mumkin. Masalan, darsda ovozli yozuvlarni va videolarni tahlil qilish, interaktiv mashqlarni o'tkazish, sinf guruhlari bilan onlayn musiqiy mashg'ulotlar tashkil etish — bularning barchasi dars jarayonini yanada samarali qiladi. e) O'quvchilarning Musiqiy Tushunchalarini Boyitish Raqamli resurslar yordamida turli xil qo'shiqlar va musiqiy asarlar haqida ma'lumot olish mumkin. Bu o'quvchilarning musiqa turlari, tarixiy rivojlanishi va ijro usullari haqida tushunchalarini boyitadi. Ular dunyo bo'ylab turli madaniyatlarning musiqalarini eshitib, yangi janrlarga bo'lgan qiziqishlarini orttirishlari mumkin. Raqamli Resurslardan Foydalanishning Potentsial Xatarlar va Cheklovlari Texnologik qiyinchiliklar: Ba'zi o'quvchilar uchun internetga kirish yoki kerakli dasturlarni ishlatish qiyin bo'lishi mumkin. O'qituvchilarning raqamli savodxonligi: Raqamli vositalardan samarali foydalanish uchun o'qituvchilar o'zlarining raqamli savodxonliklarini oshirishlari

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

zarur. Insoniy omil: Texnologiya o'qituvchining rolini to'liq almashtirmasligi kerak. O'qituvchining yondashuvi va pedagogik qobiliyatlari ham muhim.

Xulosa: Raqamli resurslar asosida qo'shiq o'rgatishning afzalliklari juda ko'p. Ular nafaqat o'quvchilarning ijodiy salohiyatini rivojlantiradi, balki darsni interaktiv va qiziqarli qiladi. Shu bilan birga, texnologiyalardan foydalanishdagi ehtiyotkorlik va o'qituvchilarning raqamli savodxonligini oshirish muhimdir. Raqamli resurslar bilan ishlash, musiqa ta'limini yangi bosqichga olib chiqishi mumkin. Bundan tashqari, raqamli texnologiyalar yordamida o'quvchilarga o'z sur'atlarida mustaqil ravishda ishlash, o'z xatolarini aniqlash va ularni to'g'rilash imkoniyatlari yaratiladi. Mobil ilovalar, audio va video resurslar, karaoke tizimlari — bularning barchasi o'quvchilarning qo'shiqni to'g'ri ijro etishdagi qobiliyatini oshiradi. Biroq, texnologiyaning bu imkoniyatlaridan to'liq foydalanish uchun o'qituvchining raqamli savodxonligi va dars jarayoniga kreativ yondashuvi muhim. Shuningdek, raqamli vositalarning tarqatilishidagi texnik muammolar, internetga bog'liqlik va o'qituvchining bu sohadagi malakalarini oshirish zarurligi kabi ba'zi cheklovlar mavjud. Lekin umuman olganda, raqamli texnologiyalar musiqa ta'limining zamonaviy uslublarini yaratishda, o'quvchilarga yangi imkoniyatlar taqdim etishda samarali vosita bo'lib qolmoqda. Shunday qilib, raqamli resurslar yordamida qo'shiq o'rgatish pedagogik jarayonning rivojlanishida yangi bosqichni boshlab beradi. Bu usul, o'quvchilarni yanada ijodkor va mustaqil bo'lishga undaydi hamda o'qituvchining darsni yanada qiziqarli va interaktiv o'tkazish imkoniyatlarini yaratadi.

Adabiyotlar:

1. Abdurahobova, G. (2021). "Raqamli ta'lim resurslari va ularning pedagogik ahamiyati." *Ta'lim va Innovatsiyalar*, 15(3), 45–52.
2. Salomov, B. (2020). "Musiqa ta'limida multimedia vositalarining o'rni." Toshkent, O'qituvchi.
3. Kadyrova, M. (2022). "Raqamli texnologiyalar yordamida musiqa o'rgatishning afzalliklari." *O'zbekiston musiqasi*, 3(2), 76–84
4. Karimova, S. (2023). *Musiqa ta'limida raqamli texnologiyalardan foydalanish metodikasi*. Toshkent: Fan va Texnologiya.
5. Usmonxo'jayev, D. (2020). "Interaktiv o'qitish vositalarining musiqa darslaridagi samaradorligi." *Pedagogik innovatsiyalar jurnali*, 4(1), 55–61.
6. Bekmurodova, M. (2022). *Vokal o'qitishda multimedia resurslarining didaktik imkoniyatlari*. Samarqand Davlat Universiteti nashriyoti.